216

OBWIESZCZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 3 czerwca 1991 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

1. Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz. U. Nr 9, poz. 30) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. Nr 3, poz. 12), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

1) ustawą z dnia 29 września 1989 r. o zmianach w wykonywaniu budżetu państwa w październiku 1989 r. oraz o zmianie ustawy budżetowej na rok 1989 i niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 54, poz.320),

2) ustawą z dnia 28 grudnia 1989 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz. U. Nr 74, poz. 443),

3) ustawą z dnia 12 stycznia 1991 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz. U. Nr 9, poz. 30),

4) ustawą z dnia 22 marca 1991 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi i funduszach powierniczych (Dz. U. Nr 35, poz. 155)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst nie obejmuje następujących przepisów:

1) art. 22—26 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. Nr 3, poz. 12) w brzmieniu:

„Art. 22. W art. 10 w ust. 1 w pkt 1 ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku obrotowym (Dz. U. z 1983 r. Nr 43, poz. 191 i z 1985 r. Nr 12, poz. 50) stawkę 10% zastępuje się stawką 15%.

Art. 23. W ustawie z dnia 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki uspołecznionej (Dz. U. z 1987 r. Nr 12, poz. 77) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 w ust. 1 pkt 4 i 5 oraz ust. 3 skreśla się,

2) w art. 15:

a) w ust. 1 stawkę „10%" zastępuje się stawką „15%",

b) w ust. 2 wyrazy „po zasięgnięciu opinii właściwej komisji sejmowej" skreśla się,

c) w ust. 3 w zdaniu pierwszym wyrazy „po zasięgnięciu opinii właściwej komisji sejmowej" oraz zdanie drugie skreśla się,

3) rozdział 4 i 6 skreśla się,

4) w art. 54 w ust. 1 w pkt 1 wyrazy „z wyjątkiem podatku od ponadnormatywnych wypłat wynagrodzeń" skreśla się,

5) w art. 57 stawkę „10%" zastępuje się stawką „15%",

6) art. 58 skreśla się.

Art. 24. W ustawie z dnia 16 września 1982 r. — Prawo spółdzielcze (Dz. U. Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 39, poz. 176, z 1986 r. Nr 39, poz. 192, z 1987 r. Nr 33, poz. 181 i z 1988 r. Nr 41, poz. 324) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 76 w § 1 wyrazy „Co najmniej 20% nadwyżki" zastępuje się wyrazami „Co najmniej 30% nadwyżki",

2) w art. 78 w § 1 w pkt 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie: „Fundusz zasobowy zwiększa się o odpisy amortyzacyjne od środków trwałych i innych wartości, a zmniejsza o ich umorzenia.",

3) w art. 79 w § 1 w zdaniu pierwszym wyrazy „oraz wpływy ze sprzedaży lub likwidacji środków trwałych" skreśla się,

4) art. 80 skreśla się.

Art. 25. 1. Tracą moc przepisy:

1) ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o podatku dochodowym (Dz. U. z 1988 r. Nr 4, poz. 37, Nr 34, poz 254 i Nr 41, poz. 325) w zakresie dotyczącym osób prawnych, z wyjątkiem art. 11, który zachowuje moc do czasu wygaśnięcia zwolnień w nim przewidzianych,

2) ustawy z dnia 19 grudnia 1975 r. o ulgach podatkowych z tytułu inwestycji (Dz. U. Nr 45, poz. 230) w zakresie dotyczącym osób prawnych, z wyjątkiem działających na podstawie przepisów o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne.

2. Pozostają w mocy przepisy wydane na podstawie art. 23 pkt 1 ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 1 i na podstawie art. 51 i 54 ust. 2 ustawy wymienionej w art. 23, dotyczące okresowych zwolnień od podatku dochodowego — do czasu zastąpienia ich nowymi przepisami.

3. Do czasu wydania przepisów na podstawie art. 10 ust. 6 niniejszej ustawy pozostają w mocy przepisy wydane na podstawie art. 45 ust. 2 ustawy wymienionej w art. 23, z tym że mają one zastosowanie do wszystkich podatników podlegających opodatkowaniu na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

Art. 26. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie do opodatkowania dochodów osiąganych od dnia 1 stycznia 1989 r.",

2) art. 6 ustawy z dnia 29 września 1989 r. o zmianach w wykonywaniu budżetu państwa w październiku 1989 r. oraz o zmianie ustawy budżetowej na rok 1989 i niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 54, poz. 320) w brzmieniu:

„Art. 6. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 1989 r.",

3) art. 12 ust. 4 i art. 14 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz. U. Nr 74, poz. 443) w brzmieniu:

Art. 12. „4. Podatnicy, którzy nabyli prawo do odliczeń z dochodu wydatków inwestycyjnych na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 9, zachowują prawo do tych odliczeń do czasu ich wyczerpania."

„Art. 14. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1990 r., z wyjątkiem art. 10, który wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.",

4) art. 5 ust. 6 i 7 i art. 7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania (Dz. U. Nr 9, poz. 30) w brzmieniu:

Art. 5. „6. Podatnicy, którzy w 1990 r. ponieśli wydatki, o których mowa w art. 16 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 4, zachowują prawo do odliczeń tych wydatków do czasu ich wyczerpania, z uwzględnieniem przepisów art. 16 ust. 3 i 4 tej ustawy.

7. Podatnicy, którzy do dnia 31 grudnia 1990 r. dokonywali rozliczeń wydatków na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie składników majątkowych nie podlegających

amortyzacji według zasad określonych w art. 10 ust. 5 ustawy wymienionej w art. 4, nie rozliczoną kwotę tych wydatków zaliczają do kosztów uzyskania przychodów w 1991 r."

„Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1991 r., z wyjątkiem art. 2 i art. 3 pkt 2—10, które wchodzą w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.",

5) art. 132 ustawy z dnia 22 marca 1991 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi i funduszach powierniczych (Dz. U. Nr 35, poz. 155) w brzmieniu:

„Art. 132. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia".

Minister Finansów: w z. *A. Podsiadło*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 1991 r. (poz. 216)

USTAWA

z dnia 31 stycznia 1989 r.

o podatku dochodowym od osób prawnych.

Art. 1. 1. Ustawa reguluje opodatkowanie podatkiem dochodowym dochodów osób prawnych, organizacji politycznych oraz jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, z wyjątkiem spółek nie mających osobowości prawnej, zwanych dalej „podatnikami".

2. Dochody podatników, o których mowa w ust. 1, z tytułu udziału w spółce nie będącej osobą prawną, ze wspólnej własności, wspólnego posiadania lub wspólnego użytkowania źródła przychodów, opodatkowuje się osobno u każdego podatnika w stosunku do jego udziału. W braku przeciwnego dowodu przyjmuje się, że udziały wspólników w dochodach są równe.

Art. 2. Podatnicy wymienieni w art. 1:

1) jeżeli mają siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podlegają obowiązkowi podatkowemu od całości swych dochodów, bez względu na miejsce położenia źródeł przychodów,

2) jeżeli nie mają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej siedziby lub zarządu, podlegają obowiązkowi podatkowemu tylko od dochodów, które osiągają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 3. Za terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w rozumieniu art. 2, uważa się również znajdującą się poza morzem terytorialnym Rzeczypospolitej Polskiej część szelfu kontynentalnego, w której Rzeczpospolita Polska, na podstawie prawa wewnętrznego i zgodnie z prawem międzynarodowym, wykonuje prawa odnoszące się do badania i eksploatacji dna morskiego i jego podglebia oraz ich zasobów naturalnych.

Art. 4. 1. Zwalnia się od podatku dochodowego:

1) Skarb Państwa,

2) Narodowy Bank Polski,

3) szkoły wyższe i jednostki badawczo-rozwojowe,

4) jednostki i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych,

5) podatników prowadzących działalność rolniczą oraz inną działalność, jeżeli przychody z działalności rolniczej, powiększone o wartość zużytych do przetwórstwa rolnego i spożywczego surowców i materiałów, pochodzących z własnej produkcji roślinnej, zwierzęcej i leśnej, stanowią co najmniej 60% przychodu osiągniętego w roku podatkowym ze wszystkich rodzajów działalności,

6) przedsiębiorstwa międzynarodowe i inne jednostki gospodarcze, utworzone przez organ administracji państwowej wspólnie z innymi państwami na podstawie porozumienia lub umowy, chyba że porozumienia te lub umowy stanowią inaczej,

7) przedsiębiorstwa podległe Ministrowi Obrony Narodowej i Ministrowi Spraw Wewnętrznych, jeżeli środki z tego zwolnienia przekażą na rachunek organu sprawującego nadzór z przeznaczeniem na cele rozwojowe, oraz przedsiębiorstwa działające przy zakładach karnych i aresztach śledczych, podległe Ministrowi Sprawiedliwości, jeżeli środki z tego zwolnienia przekażą na rachunek organu sprawującego nadzór, z przeznaczeniem na cele rozwojowe tych przedsiębiorstw i jednostek organizacyjnych więziennictwa.

2. Działalnością rolniczą w rozumieniu ustawy jest produkcja roślinna i zwierzęca, w tym również produkcja materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego oraz reprodukcyjnego, produkcja warzywnicza gruntowa i szklarniowa, roślin ozdobnych, grzybów uprawnych i sadownicza, hodowla i produkcja materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów, produkcja zwierzęca typu przemysłowego fermowego oraz hodowla ryb.

Art. 5. 1. Przedmiotem opodatkowania, z zastrzeżeniem ust. 3, jest dochód uzyskany ze źródła przychodów, a jeżeli podatnik uzyskuje dochody z więcej niż jednego źródła przychodów — suma dochodów ze wszystkich źródeł przychodów po potrąceniu niedoborów, z wyjątkiem niedoborów ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych oraz niedoborów ze źródeł przychodów nie podlegających podatkowi dochodowemu lub wolnych od tego podatku.

2. Dochodem ze źródła przychodów, jeżeli przepisy art. 12—15 nie stanowią inaczej, jest nadwyżka sumy przychodów z tego źródła nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym. Jeżeli koszty uzyskania przekraczają sumę przychodów, różnica jest niedoborem ze źródła przychodów.

3. U podatników, którzy zgodnie z obowiązującymi ich zasadami księgowości sporządzają bilans i rachunek wyni-

ków, przedmiotem opodatkowania jest dochód, o którym mowa w ust. 2, wykazany na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg, zmniejszony o dochody ze źródeł przychodów nie podlegających podatkowi dochodowemu lub wolne od tego podatku i zwiększony o niedobory ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych oraz o wydatki nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów, określone w art. 11, jeżeli wydatki te zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów.

4. Jeżeli niedobór ze źródła przychodów jest wyższy niż dochody z pozostałych źródeł przychodów lub jeżeli podatnik poza źródłem przychodów, które przyniosło niedobór, nie osiąga innych dochodów, niedobór ten pokrywa się w równych częściach z dochodów uzyskanych z tego źródła w okresie następnych trzech lat podatkowych.

Art. 6. 1. Źródłami przychodów są:

1) działalność gospodarcza,
2) najem, podnajem, dzierżawa, poddzierżawa oraz inne umowy o podobnym charakterze,
3) kapitały pieniężne i prawa majątkowe,
4) sprzedaż rzeczy i praw majątkowych,
5) inne źródła.

2. Źródłem przychodów w rozumieniu ust. 1 pkt 4 jest sprzedaż:

1) nieruchomości lub ich części,
2) przedsiębiorstw lub ich składników będących środkami trwałymi,
3) akcji i udziałów w spółkach oraz obligacji, a także innych papierów wartościowych,
4) prawa wieczystego użytkowania gruntów, prawa do projektu wynalazczego i innych praw majątkowych.

3. Przychodami z innych źródeł, o których mowa w ust. 1 pkt 5, są w szczególności dotacje, subwencje, dopłaty i inne nieodpłatne świadczenia, z wyjątkiem przeznaczonych na utworzenie (nabycie), powiększenie lub ulepszenie źródła przychodów.

Art. 7. 1. Przychodami są otrzymane pieniądze, wartości pieniężne, w tym również różnice kursowe lub wartość przychodów w naturze, powiększone o opusty z ceny udzielone udziałowcom, akcjonariuszom lub pracownikom oraz o wartość nieodpłatnych świadczeń dokonanych na rzecz udziałowców i akcjonariuszy.

2. U podatników, którzy zgodnie z obowiązującymi ich zasadami księgowości sporządzają bilans i rachunek wyników, za przychód osiągnięty w roku podatkowym uważa się także należne w tym roku przychody, choćby nie zostały jeszcze faktycznie uzyskane.

3. Wartość przychodów w naturze oblicza się według cen rynkowych. Ceny rynkowe ustala się na podstawie przeciętnych cen stosowanych w danej miejscowości w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia.

Art. 8. Nie podlegają podatkowi dochodowemu przychody podlegające przepisom o podatku od spadków i darowizn.

Art. 9. 1. Wolne od podatku dochodowego są:

1) dochody z działalności rolniczej,
2) dochody uzyskane z tytułu sprzedaży całości lub części nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego oraz związanych z działalnością rolniczą innych rzeczy i praw majątkowych; zwolnienie nie dotyczy dochodu uzyskanego ze sprzedaży nieruchomości, która w związku z tą sprzedażą utraciła charakter rolny lub leśny,
3) dochody ze źródeł przychodów znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w razie stwierdzenia, że podlegają one w obcym państwie podatkowi tego samego rodzaju, a państwo to postępuje według zasad wzajemności co do takich samych dochodów ze źródeł położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że umowa między Rzecząpospolitą Polską a tym państwem zawiera odmienne postanowienia,
4) dochody z udziałów w polskich ubezpieczeniach, uzyskane przez instytucje ubezpieczeniowe tych państw, które nie stosują obciążeń podatkowych do takich przychodów uzyskanych przez polskie instytucje ubezpieczeniowe,
5) dochody osób prawnych — z wyłączeniem prowadzących działalność gospodarczą przedsiębiorstw państwowych, spółdzielni i ich związków oraz spółek — których celem statutowym jest działalność naukowa, naukowo-techniczna, oświatowa, kulturalna, w zakresie kultury fizycznej i sportu, ochrony środowiska, dobroczynności, ochrony zdrowia i opieki społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów oraz kultu religijnego — w części, w jakiej zostały przeznaczone w roku podatkowym lub roku po nim następującym na cele statutowe,
6) dochody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych,
7) dochody z obligacji,
8) dochody ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych w części, w jakiej dochody te zostały wydatkowane w roku podatkowym lub w roku po nim następującym na zakup innych rzeczy i praw majątkowych,
9) dochody ze sprzedaży udziałów w spółkach oraz akcji, obligacji i innych papierów wartościowych, z wyjątkiem gdy sprzedaż ta jest przedmiotem działalności gospodarczej,
10) dochody z indywidualnych składek członkowskich członków organizacji politycznych, zawodowych i społecznych,
11) dochody z działalności gospodarczej podatników zatrudniających osoby niepełnosprawne w zakresie i na zasadach określonych w odrębnej ustawie o zatrudnianiu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych,
12) dochody z tytułu prowadzenia szkół niepaństwowych, w rozumieniu przepisów o rozwoju systemu oświaty i wychowania, jeżeli dochody te zostaną przeznaczone na cele szkoły.

2. Jeżeli podatnik osiąga dochody z działalności rolniczej i inne dochody, za dochód z działalności rolniczej, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, uważa się część ogólnego dochodu odpowiadającą udziałowi przychodów z tej działalności w ogólnej sumie przychodów.

3. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, może zwolnić od podatku całkowicie lub częściowo inne rodzaje dochodów niż wymienione w ust. 1 i określić warunki tego zwolnienia.

Art. 10. 1. Kosztami uzyskania przychodów są wszelkie koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 11.

2. Za koszty, o których mowa w ust. 1, uważa się również:

1) odpisy z tytułu zużycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (odpisy amortyzacyjne), a także wartość netto zlikwidowanych na skutek zużycia lub zniszczenia nie w pełni umorzonych środków trwałych,
2) straty częściowe lub całkowite w środkach trwałych i środkach obrotowych, spowodowane zdarzeniami losowymi; straty są potrącalne w wysokości nie pokrytej odszkodowaniem z tytułu ubezpieczeń i odpisami amortyzacyjnymi,
3) wydatki na prace badawczo-rozwojowe, doświadczalne i wdrożeniowe, w tym również zakończone wynikiem negatywnym,
4) wydatki na normalizację oraz na opracowanie i ocenę projektów wynalazczych,
5) wynagrodzenia wypłacone twórcom wynalazków, projektów racjonalizatorskich i wzorów użytkowych oraz nagrody związane z tymi projektami, a także nagrody przyznane za osiągnięcie wymiernych efektów ekonomicznych wdrożenia nowych rozwiązań technicznych lub organizacyjnych, będących wynikami prac badawczych — w wysokości nie przekraczającej 6% wartości tych efektów osiągniętych w okresie trzech lat od dnia wdrożenia rozwiązania,
6) wydatki na działalność klubów zajmujących się wynalazczością i racjonalizacją,
7) odsetki od zobowiązań, w tym również pożyczek, oraz trwałe ciężary, jeżeli pozostają w związku ze źródłem przychodów, z wyjątkiem określonych w art. 11 ust. 1 pkt 7, 12, 15 i 17,
8) składki na rzecz organizacji, do których przynależność podatnika jest obowiązkowa,
9) podatki i opłaty oraz składki ubezpieczeniowe pozostające w związku ze źródłem przychodów, z wyjątkiem wymienionych w art. 11 ust. 1 pkt 9,
10) odpisy na fundusze socjalny i mieszkaniowy — do wysokości określonej w odrębnych przepisach o zakładowych funduszach socjalnym i mieszkaniowym w jednostkach gospodarki uspołecznionej,
11) inne niż określone w pkt 10 wydatki ponoszone przez pracodawcę pośrednio na rzecz pracowników, jeżeli wynikają one z układu zbiorowego pracy lub innych obowiązujących aktów prawnych,
12) należności odpisane jako nieściągalne oraz rezerwy tworzone na pokrycie należności, których nieściągalność została uprawdopodobniona, a także inne rezerwy, jeżeli obowiązek ich tworzenia w ciężar kosztów wynika z odrębnych przepisów,
13) koszty funkcjonowania osób prawnych,
14) wynagrodzenia za pracę członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną, a także ich domowników, wypłacane z dochodu spółdzielni,
15) wydatki na płace personelu medycznego przemysłowej służby zdrowia, zatrudnianego w placówkach obejmujących opieką profilaktyczno-leczniczą pracowników danego zakładu,
16) różnice kursowe,
17) inne wydatki, jeżeli obowiązek ich ponoszenia w ciężar kosztów przewidują odrębne ustawy.

3. Koszty uzyskania przychodów, z zastrzeżeniem ust. 4, są potrącalne tylko w tym roku podatkowym, w którym zostały poniesione.

4. U podatników określonych w art. 5 ust. 3 koszty uzyskania są potrącalne tylko w tym roku podatkowym, którego dotyczą, tj. są potrącalne także koszty uzyskania poniesione w latach poprzedzających rok podatkowy, lecz dotyczące przychodów roku podatkowego, oraz określone co do rodzaju i kwoty koszty uzyskania, które zostały zarachowane, chociaż ich jeszcze nie poniesiono, jeżeli odnoszą się do przychodów danego roku podatkowego.

5. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia określa, jakie składniki majątkowe uznaje się za środki trwałe, tryb i terminy aktualizacji ich wyceny oraz zasady i stawki amortyzacji tych składników majątkowych, w tym również wartości niematerialnych i prawnych. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski" wskaźniki przeliczeniowe i określa sposób ich stosowania w aktualizacji wyceny wartości środków trwałych.

Art. 11. 1. Nie uważa się za koszty uzyskania przychodów:

1) wydatków na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, jeżeli środki te i wartości podlegają odpisom z tytułu zużycia; wydatki takie są jednak kosztem uzyskania przy ustalaniu dochodu ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych i to bez względu na czas ich poniesienia,
2) odpisów i wpłat na różnego rodzaju fundusze, z wyjątkiem wymienionych w art. 10 ust. 2 pkt 10, chyba że obowiązek tworzenia przez podatnika takich funduszy w ciężar kosztów lub dokonywania na nie wpłat przewidują odrębne ustawy,
3) wydatków na spłatę zobowiązań, w tym pożyczek, oraz na umorzenie kapitałów pozostających w związku z utworzeniem (nabyciem), powiększeniem lub ulepszeniem źródła przychodu,
4) wydatków na wykup obligacji,
5) odsetek od własnego kapitału włożonego przez podatnika w źródło przychodów,
6) kwot przeznaczonych do podziału między udziałowców i akcjonariuszy z tytułu udziału w zyskach osób prawnych lub z tytułu dywidend,
7) nadwyżek odsetek od zaciągniętych od członków spółdzielni, udziałowców i akcjonariuszy pożyczek prze-

kraczających wysokość podstawowej stopy oprocentowania kredytu udzielanego bankom przez Narodowy Bank Polski,

8) darowizn i ofiar wszelkiego rodzaju,

9) podatku dochodowego, podatku od spadków i darowizn, podatku obrotowego od nadmiernych ubytków produktów i zawinionych ubytków produktów,

10) jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz dodatkowej składki ubezpieczeniowej w przypadku stwierdzenia pogorszenia warunków pracy,

11) kosztów egzekucyjnych, związanych z niewykonaniem zobowiązań,

12) grzywien i kar pieniężnych oraz odsetek od tych grzywien i kar,

13) kar, w tym również kar umownych, opłat i odszkodowań z tytułu:
   a) wad dostarczonych towarów, wykonanych robót i usług,
   b) zwłoki w dostarczeniu towaru wolnego od wad albo zwłoki w usunięciu wad towarów, wykonanych robót i usług,
   c) przetrzymywania albo całkowitego lub częściowego zniszczenia taboru oraz urządzeń ładunkowych,
   d) niedoładowania taboru kolejowego i samochodowego, z wyjątkiem taboru do przewozu szybko psujących się artykułów żywnościowych i ładunków wymagających pojazdów specjalistycznych,
   e) nieprzestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska,
   f) niewykonania nakazów właściwych organów nadzoru i kontroli, dotyczących uchybień w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy,

14) wydatków na likwidację szkód spowodowanych pożarami powstałymi w wyniku naruszenia przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz strat w mieniu powstałych w wyniku nieprzestrzegania przepisów o ochronie mienia, stwierdzonych przez właściwe organy,

15) odsetek od pożyczek przeterminowanych,

16) należności odpisanych jako przedawnione,

17) odsetek za zwłokę od zobowiązań, do których stosuje się przepisy ustawy o zobowiązaniach podatkowych,

18) diet i innych należności za czas podróży służbowej pracowników w wysokości przekraczającej te należności, ustalone według zasad określonych w odrębnych przepisach w sprawie diet i innych należności z tytułu podróży służbowych,

19) kosztów reprezentacji i reklamy w wysokości przekraczającej przy obrocie rocznym pomniejszonym o podatek obrotowy w zł:

ponad	do	
	2.250.000.000	2% od obrotu,
2.250.000.000	4.500.000.000	45.000.000 zł+1% od nadwyżki ponad 2.250.000.000 zł,
4.500.000.000	9.000.000.000	67.500.000 zł+0,5% od nadwyżki ponad 4.500.000.000 zł,
9.000.000.000		90.000.000 zł+0,2% od nadwyżki ponad 9.000.000.000 zł,

20) kosztów uzyskania przychodów ze źródeł przychodów znajdujących się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej lub za granicą, jeżeli dochody z tych źródeł w ogóle nie podlegają opodatkowaniu albo są zwolnione od podatku dochodowego.

2. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, może uznawać za koszty uzyskania przychodów niektóre rodzaje wydatków określonych w ust. 1, a także niektóre rodzaje innych wydatków.

Art. 12. 1. Dochodem ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych jest różnica między przychodem uzyskanym ze sprzedaży a ich wartością wykazaną w bilansie. Jeżeli podatnik nie jest obowiązany do sporządzania bilansu, dochodem ze sprzedaży rzeczy i praw majątkowych jest różnica między przychodem uzyskanym z ich sprzedaży a kosztem ich nabycia lub wytworzenia, a jeżeli chodzi o rzeczy i prawa majątkowe nabyte w drodze spadku lub darowizny — między przychodem ze sprzedaży a ich wartością w dniu nabycia.

2. Różnica, o której mowa w ust. 1, ulega zmniejszeniu o koszty sprzedaży, jeżeli ponosi je sprzedający, a przy sprzedaży rzeczy i praw majątkowych nabytych w drodze spadku lub darowizny — ponadto o zapłacony podatek od spadków i darowizn.

Art. 13. Dochodem z tytułu udziału w zyskach osób prawnych są pożytki faktycznie uzyskane z tytułu tego udziału, w tym również sumy przeznaczone na powiększenie kapitału zakładowego (funduszu przedsiębiorstwa, zasobowego).

Art. 14. Dochód z udziałów reasekuracyjnych w polskich ubezpieczeniach ustala się w wysokości 50% ostatecznego czystego zysku zagranicznej instytucji ubezpieczeniowej obliczonego zgodnie z obowiązującymi umowami reasekuracyjnymi.

Art. 15. 1. Jeżeli podatnik pozostający w związku gospodarczym z osobą mającą siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą tak układa bieg swoich interesów, że nie wykazuje dochodów albo wykazuje dochody mniejsze od tych, jakich należałoby oczekiwać, gdyby ten związek nie istniał, to dochód tego podatnika ustala się bez uwzględnienia obciążeń szczególnych wynikających z tego związku. Jeżeli ustalenie dochodu na podstawie ksiąg nie jest możliwe, dochód ustala się w drodze oszacowania.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio, gdy podatnik, wykorzystując swój związek gospodarczy z osobą, której przysługują szczególne ulgi w podatku dochodowym, albo też wykonując świadczenia dla innego podatnika na warunkach rażąco korzystniejszych i odbiegających od stosowanych ogólnie norm w czasie i miejscu wykonywania świadczenia, przerzuca całość lub część swego dochodu na osobę korzystającą z ulgi bądź na innego podatnika i wskutek tego nie wykazuje dochodu w takiej wysokości, jakiej należałoby oczekiwać, gdyby wymieniony związek nie istniał.

Art. 16. 1. Podstawę obliczenia podatku, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, stanowi dochód osiągnięty w roku podatkowym po odliczeniu od niego:

1) 50% wydatków na zakup oraz montaż maszyn i urządzeń, jeżeli służą one działalności w zakresie przetwórstwa rolnego i spożywczego, z wyjątkiem wytwarzania spirytusu, wyrobów spirytusowych oraz wyrobów tytoniowych,

2) darowizn na cele naukowe, naukowo-techniczne, oświatowo-wychowawcze, kulturalne, kultu religijnego, kultury fizycznej i sportu, ochrony środowiska, dobroczynne, ochrony zdrowia i pomocy społecznej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów, a także na cele związane z budownictwem mieszkaniowym dla samorządu terytorialnego — do wysokości nie przekraczającej 10% dochodu lub bez ograniczenia, jeżeli wynika to z odrębnych ustaw; odliczeniu nie podlegają darowizny na rzecz osób fizycznych i osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, które realizują te cele w wykonywaniu działalności gospodarczej, oraz osób fizycznych, dla których darowizny te stanowiłyby ich osobisty przychód.

2. Minister Finansów, w drodze rozporządzenia, może uznać darowizny na inne cele niż określone w ust. 1 pkt 2 za podlegające odliczeniu od dochodu do wysokości nie przekraczającej 10% dochodu.

3. Wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, odlicza się od dochodu osiągniętego w tym roku podatkowym, w którym zostały poniesione. W razie gdy wydatki te przekraczają kwotę dochodu osiągniętego w roku ich poniesienia, nadwyżkę wydatków odlicza się od dochodu osiągniętego w następnych latach.

4. W razie przeniesienia własności środka trwałego, w związku z którym stosowane były odliczenia, przed upływem pięciu lat od zakończenia inwestycji albo przeznaczenia go w tym okresie na inne potrzeby niż określone w ust. 1 pkt 1, kwoty podatku przypadające od odliczonych od dochodu wydatków ulegają zmniejszeniu proporcjonalnie do liczby pełnych miesięcy okresu pięcioletniego, w którym środek trwały nie był wykorzystywany przez podatnika na cele określone w ust. 1 pkt 1.

5. Kwoty podatku, o których mowa w ust. 4, podatnik obowiązany jest uiścić w terminie do końca miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaistniały okoliczności określone w tym przepisie.

Art. 17. 1. Podatek dochodowy wynosi 40% podstawy opodatkowania.

2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może określić obniżki podatku zależnie od rodzaju wykonywanej działalności oraz warunki ich stosowania

Art. 18. 1. Podatnicy obowiązani są bez wezwania składać deklaracje, według ustalonego wzoru, o wysokości dochodu osiągniętego od początku roku, a podatnicy, u których obowiązek podatkowy powstał w ciągu roku, od daty powstania obowiązku podatkowego i wpłacać zaliczki miesięczne w wysokości różnicy między podatkiem należnym od dochodu osiągniętego od początku roku lub daty powstania obowiązku podatkowego a sumą zaliczek należnych za poprzednie miesiące.

2. Zaliczki miesięczne, o których mowa w ust. 1, za okres od stycznia do listopada uiszcza się w terminie do dnia 20 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni, zaliczkę za grudzień — wstępnie w wysokości zaliczki za listopad do dnia 20 tego miesiąca; ostatecznie ustaloną zaliczkę za grudzień uiszcza się w terminie ustalonym do złożenia zeznania o wysokości dochodu osiągniętego w roku podatkowym.

Art. 19. 1. Podatnicy są obowiązani składać urzędom skarbowym zeznania według ustalonego wzoru o wysokości dochodu osiągniętego w ubiegłym roku, wstępnie — do dnia 1 marca następnego roku podatkowego i w tym terminie wpłacić różnicę między podatkiem należnym od dochodu wykazanego w zeznaniu a sumą należnych zaliczek za okres od początku roku lub daty powstania obowiązku podatkowego. Zeznanie o ostatecznej wysokości dochodu podatnicy obowiązani są złożyć w terminie 10 dni od daty zweryfikowania rocznego sprawozdania finansowego, nie później jednak niż w terminie do 30 czerwca następnego roku podatkowego. Podatek dochodowy wynikający z zeznania jest podatkiem należnym za dany rok, chyba że urząd skarbowy wyda decyzję, w której określi podatek w innej wysokości.

2. Podatnicy, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 5, są obowiązani ponadto wykazać w złożonym zeznaniu wysokość dochodów wydatkowanych na cele wymienione w tym przepisie.

3. Podatnicy obowiązani do sporządzania bilansu i rachunku wyników dołączają do zeznania zamknięcie roczne wraz z rachunkiem wyników, a ponadto, jeżeli wynika to z odrębnych przepisów, odpis protokołu walnego zgromadzenia (zgromadzenia wspólników) zatwierdzającego zamknięcie roczne i odpis sprawozdania komisji rewizyjnej.

Art. 20. 1. Przepisy ustawy stosuje się również do zakładów (oddziałów) podatnika sporządzających samodzielnie bilans i rachunek wyników.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do:

1) podatników posiadających zakłady (oddziały) sporządzające bilans i rachunek wyników, położone wyłącznie na terenie gminy będącej siedzibą podatnika,

2) podatników, których zakłady (oddziały) wymienione w ust. 1 w roku podatkowym zamkną działalność niedoborem.

3. Podatnicy, o których mowa w ust. 2 pkt 2, uiszczają należny podatek na rachunek urzędu skarbowego właściwego dla swojej siedziby, z zachowaniem jednak prawa gmin do określonego w odrębnych przepisach udziału w podatku.